

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC752
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1277 (1)

datum uitspraak 10/03/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. K.A.M. van Kampen, advocaat te
's-Hertogenbosch,

te voldoen door:

de Congregatie van de Fraters CMM,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 23 december 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 2 juli 2015 met zaaknummer 2014W1277 (1), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 8 juli 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 20 april 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 18 oktober 2016. Verweerder heeft bij brief van 4 november 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker komt uit een gezin van [aantal] kinderen. De vader van verzoeker was [beroep]. Toen hij na jaren weer [thuis] kwam, bleek het huwelijk van zijn ouders zo slecht dat verzoeker in [jaartal] door de Raad voor de Kinderbescherming uit huis en op het [internaat] te [plaats] is geplaatst. Verzoeker heeft van [jaartal] tot [jaartal] op het internaat verbleven en is gedurende deze periode seksueel misbruikt door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]), die groepsleider was en toezicht hield op de doucheruimtes. Het eerste half jaar van het verblijf op het internaat verliep redelijk rustig. Dit veranderde toen verzoeker medio [jaartal] in een groep werd geplaatst waarover [aangeklaagde] de leiding had. Verzoeker werd door [aangeklaagde] tijdens het douchen in een aparte ruimte afgezonderd en ingezeept. [aangeklaagde] betastte daarbij verzoekers geslachtsdeel en ging met zijn vinger in de anus van verzoeker, hetgeen zeer pijnlijk was. Het hiervoor vermelde betasten van verzoekers geslachtsdelen en het met de vinger binnendringen in verzoekers anus heeft gedurende een periode van drie jaar meerdere keren per week plaatsgevonden. Het seksueel misbruik hield op toen verzoeker twaalf jaar werd en het internaat mocht verlaten. Verzoeker heeft thuis niet over het seksueel misbruik durven vertellen. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik ongeveer acht jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van acht jaar.
- Het misbruik heeft gedurende een periode van drie jaar plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit betasting van verzoekers geslachtsdelen en het met de vinger binnendringen in de anus van verzoeker.
- Het misbruik heeft zeer regelmatig, althans meerdere keren per week, plaatsgevonden.

- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment het 'thuis' was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Kampen bij brief van 18 oktober 2016 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft de lagere school, de [middelbare school] en de [beroepsopleiding] afgerond, waarna hij (na een korte periode in loondienst te hebben gewerkt) een eigen [bedrijf] is gestart. Dit bedrijf liep goed en over de jaren [jaartal] tot en met [jaartal] had hij een gemiddelde jaarwinst van [bedrag].

Toen het seksueel misbruik binnen de Katholieke kerk vanaf 2010 in de openbaarheid kwam, is verzoeker daar in volle hevigheid mee geconfronteerd. Hij had zijn traumatisch verleden tot dan toe mede door hard te werken kunnen wegstoppen, maar dit bleek niet langer houdbaar. Het ging zowel fysiek als psychisch zo slecht met verzoeker dat hij zich in maart [jaartal] tot een traumatherapeut heeft gewend. Verzoeker had geen [verzekering]. Uiteindelijk kon verzoeker vanwege aan het seksueel misbruik te wijten psychische problemen zijn werkzaamheden voor zijn [bedrijf] niet meer goed kunnen uitvoeren, waardoor hij zijn vaste klantenkring verloor en zijn bedrijf in [jaartal] failliet is gegaan. Hij kwam rond door geld te lenen van zijn familie. Op [datum] heeft op verzoek van de gemeente een medisch onderzoek naar de belastbaarheid voor re-integratieactiviteiten plaatsgevonden. Aan verzoeker is telefonisch meegedeeld dat zijn belastbaarheid gedurende een jaar nul procent zou zijn. Van april [jaartal] tot en met mei [jaartal] heeft hij een [uitkering] ontvangen. Vanaf dat moment is verzoeker werkzaam op basis van een oproepcontract en verdient hij [bedrag] per maand (netto).

In de hypothetische situatie waarin verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou verzoeker niet vanaf eind [jaartal] in psychische problemen zijn geraakt en zou van een faillissement geen sprake zijn geweest. Ook zou hij in dat geval geen 20 à 25 gesprekken met een therapeut hebben gevoerd waarvoor hij €85,-- per gesprek zelf heeft moeten betalen.

De door hem geleden vermogensschade (gederfde inkomsten en gemaakte onkosten) bedragen meer dan het maximaal te adviseren compensatiebedrag. Verzoeker wenst derhalve in aanmerking te komen voor de maximaal te adviseren compensatie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief d.d. 4 november 2016 (met een grafiek als bijlage) gereageerd. In de overgelegde grafiek heeft verweerder (aan de hand van de door verzoeker overgelegde jaarcijfers van zijn [bedrijf]) over de periode [jaartal] tot en met [jaartal] de netto omzet, de jaarwinst, de privé-onttrekkingen en het ondernemingsvermogen per einde van het kalenderjaar in beeld gebracht. Verweerder komt tot de conclusie dat een causaal verband tussen enerzijds het faillissement van verzoekers [bedrijf] en anderzijds het hem aangedaan seksueel misbruik niet aannemelijk is, omdat andere factoren daarvoor de aanleiding waren. De Compensatiecommissie begrijpt verweerders standpunt aldus dat de grafiek inzichtelijk maakt dat reeds ruim voor [jaartal] het 'ondernemingsvermogen per einde jaar' ontoereikend was en dat de privé-onttrekkingen reeds vanaf [jaartal] hoger waren dan de gerealiseerde jaarwinsten.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik zoals bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de Toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gereede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Verzoeker heeft jaaropgaven ([jaartal]-[jaartal]) van zijn [bedrijf] overgelegd alsmede een overzicht van zijn omvangrijke klantenkring, een brief d.d. [datum] van de [naam gemeente], een brief d.d. [datum] van [instantie] inzake een medische keuring in opdracht van de gemeente ter behoud van een uitkering, een brief d.d. [datum] van [naam] (traumatherapeut, niet-Big geregistreerd) en tot slot een afschrift van verzoekers arbeidsovereenkomst als oproepkracht d.d. [datum]. Ook heeft de Compensatiecommissie tot haar beschikking het klaagschrift en het KC-advies in de zaak tegen een onbekende frater, zaaknummer (2014W12277 (2)).

Uit de voornoemde stukken is af te leiden dat verzoeker een goed lopend [bedrijf] had met een brede klantenkring, dat (zo blijkt uit het Centraal Insolventieregister) in [jaartal] failliet is gegaan. Uit de brief van de [naam gemeente] blijkt dat verzoeker rond [jaartal] een beroep heeft moeten doen op de algemene bijstandswet voor een uitkering. Blijkens de brief van [instantie] is verzoeker in opdracht van de [naam gemeente] en in het kader van behoud van zijn uitkering opgeroepen voor een medisch onderzoek. Handgeschreven staat op de brief genoteerd 'ben geweest, belastbaarheid 0% 1 jaar, dan verder kijken'. Vanaf mei [jaartal] is verzoeker op oproepbasis aan het werk. Voorts is duidelijk dat verzoeker stelt ook zeer ernstig seksueel te zijn misbruikt door een andere frater, maar dat deze klacht niet heeft kunnen leiden tot een gegrondverklaring omdat de identiteit van de dader niet is komen vast te staan.

4.6 Voor de Compensatiecommissie is - alles afwegend - aannemelijk dat de neergang van verzoeker (het faillissement en het stranden van twee relaties) in ieder geval mede te wijten is aan het verzoeker in zijn jeugd aangedane seksueel misbruik, waardoor een gedeelte van de daardoor geleden vermogensschade (gederfde en nog te derven inkomsten) voor vergoeding in aanmerking komt.

Het door [aangeklaagde] aangedane seksueel misbruik is als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ bestempeld en daarbij komt dat aannemelijk is dat verzoekers medische keuring door [instantie] nodig was wegens verminderde psychische belastbaarheid en niet zozeer was ingegeven door fysieke klachten. Immers per mei [jaartal] is verzoeker weer aan het werk gegaan. Ook de verklaring van [naam] is een duidelijke aanwijzing dat sprake is/was van (ernstige) psychische klachten, die hun oorsprong vinden in het seksueel misbruik. [naam] beschrijft een ptts-beeld met angstklachten, dissociatieve klachten, nachtmerries, terwijl verzoeker jarenlang heeft gezwegen uit schaamte en schuldgevoelens en uit angst om zijn eigenwaarde te verliezen. Hij balanceerde op de rand van instorten, aldus [naam]. Zoals zo vaak wordt gezien in zaken van (uitzonderlijk) seksueel misbruik mag aangenomen worden, aldus de Compensatiecommissie, dat het alcoholgebruik en de relationele problemen mede verband houden met het trauma dat een slachtoffer van seksueel misbruik is aangedaan. Alhoewel de verklaring van [naam] niet wordt ondersteund door aanvullende medische verklaringen zoals een huisartsenjournaal en [naam] een eigen, niet BIG-geregistreerde behandelaar is, kent de Compensatiecommissie desalniettemin wel waarde toe aan deze verklaring, nu blijkt dat verzoeker reeds vanaf [jaartal] bij [naam] in behandeling is en vele gesprekken heeft gevoerd. De verklaring is voorts genuanceerd van toon en schetst helder de problematiek waar zo veel slachtoffers van seksueel misbruik mee kampen.

De reden waarom de Compensatiecommissie komt tot een gedeeltelijke vergoeding van de gederfde vermogensschade is gelegen in het navolgende. Er is ook sprake geweest van ander seksueel misbruik, waarvan geen bewijs kon worden overgelegd, alsmede van een hardvochtige wijze van straffen. De Compensatiecommissie is echter alleen bevoegd te adviseren over seksueel misbruik waarvan bewijs in de zin van artikel 7 van de Compensatieregeling is overgelegd, in dit geval dus alleen over het door [aangeklaagde] aangedane seksueel misbruik. Voorts blijkt uit de overgelegde jaarcijfers van het [bedrijf] dat reeds in de periode vóór [jaartal] sprake was van hoge privé-onttrekkingen uit het bedrijf. Tot slot mag worden verondersteld dat verzoekers verdienvermogen in de toekomst - na een bepaalde periode van therapie en herstel - weer zal toenemen.

De Compensatiecommissie zal, alles afwegend, schattenderwijze komen tot de vaststelling van de te adviseren vergoeding voor vermogensschade en zal daarbij tevens een bedrag meenemen voor gemaakte en te maken kosten voor therapie.

Daarnaast kan verzoeker uiteraard ook aanspraak maken op een vergoeding voor immateriële schade (smartengeld). Hij is gedurende meerdere jaren seksueel misbruikt door [aangeklaagde], terwijl hij had moeten kunnen rekenen op een beschermende en liefdevolle omgeving. Hij heeft jarenlang zijn traumatische ervaringen weggedrongen en er niet over gesproken tot het niet langer ging. Voorts heeft hij twee langdurige relaties zien stranden.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €70.000,- voor materiele en immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €1.783,78 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €70.000,- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €1.783,78 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 10/03/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter